

Trettondedag jul

Tom Hardts postilla, andra årgången

Evangelium: Joh. 8:12.

I Guds, Faderns + och Sonens och Den Helige Andes, namn. Amen.

Denna stora festdag, Trettondedagen eller Epifania, uppenbarelsesfesten, låter oss i evangeliet om de vise männen, som genom stjärnan fördes till barnet i Betlehem, skåda den "Herrens härlighet", som är dagens rubrik och predikoämne. Det Ord, som i dag predikas, det sakrament, som här firas, låter samma härlighet stråla fram som då, ty hela textens budskap ligger i att den uppenbarade härligheten ingalunda falnar utan lyser fram också i dag ur den uppenbarade och predikade Herrens ansikte, så sant som Jesus i dagens predikotext säger: "Jag är världens ljus". Denna ljuskälla ligger som framgår av våra texter, däri inberäknat dagens läsning ur profeten Jesajas bok, helt i Guds händer, så att han ensam låter dess ljus bryta fram, bekämpar mörkret, sänder sina änglar till ljusets skydd och befrämjande, leder de vise männen genom en lysande ljuskropp liksom en gång Israels folk vid uttåget ur Egypten. Så kan ingen förneka, att Gud med sin gudomliga makt aktivt, strändigt och medvetet griper in i tillvaron, för att hans härlighet skall uppenbaras och mottagas. Detta ingripande, denna gudomliga, överväldigande, allt nedbrytande verksamhet är inte begränsad till nytestamentlig tid utan möter redan i profeten Jesajas bok och det gamla förbundets folk, som kallas fram för att i tron övergjutats av frälsningens härlighet: "Över dig uppgår Herren". Samma Guds förblivande vilja att nedbryta synden, att övertäcka orättfärdigheten, att göra sig till människornas Gud, deras Herre och Fader, har efter den nytestamentliga tidens avslutande upprätthållit Ordets ämbete, hållit predikstolen vid makt, nedslagit ondskan och förnekelsen, hållit en skyddande hand över evangeliets låga mot alla Satans försök att släcka den.

Om denna Guds kärleksfulla, mäktiga och oupphörliga vilja att i Ordets ämbete, i det heliga prediko- eller prästämbetet, låta sin syndaförlåtande, rättfärdiggörande, helgande härlighet bryta fram säger vår svenska evangelisk-lutherska kyrkoordning av år 1571: "Efter thet Gudh alzmechtig haffuer vt aff sitt Guddomliga ewiga råd h welet försambla sina Kyrkio,

och kalla sitt folk icke annars än genom Ordet, Therfore haffuer han ock giffuit och förordinerat personer ther til, hwilka vti Predicoembetet wara skola ... håller ock så altijdh Predicoembetet widh macht, försvarar och beskyddar thet för dieffuulen, Tyranner, kettare och allehanda anfechtning, och hwar thet än vndertidhen förfaller och kommer aff sigh, så rettar han thet doch åter vp igen ... Och skal thet ofta warda folckena ingiffuit, at the thenna Guddomliga ordningen och gäffuo, betenckia, och Gudhi oc HERRanom Jesu Christ therfore tacka, at han således håller Predicoembetet widh macht, och ther igenom werkar, boor hoos oss, hörer och hiuelper oss, och gör oss arffuingar til then ewiga saligheten". (KO 1571, ed, 1971, s. 137 ff.) Just i dag är det anledning att "betenckia" detta Guds aktiva uppehållande av Ordets och sakramentens heliga ämbete, då vi denna festdag firar 37-årsdagen av den prästvigning med händer påläggning, varmed vår evangelisk-lutherska S:t Martins församling upprättades. Denna ordination till det heliga ämbetet och denna församlingstillkomst skedde alltså den 6 januari 1961 på grundval av den bibliska, gudomliga rätt, som vår evangelisk-lutherska bekännelse uttrycker så: "Där den sanna kyrkan är, där föreligger med nödvändighet rätten att välja och viga kyrkans tjänare ... Härpå har Kristi ord avseende, då han betygar, att nycklarna äro givna åt kyrkan, och icke blott åt vissa personer: 'Varhelst två eller tre äro församlade i mitt namn.'" (SKB, s. 352) Så behagade det Gud att beskydda oss och predikoämbetet mot "Tyranner, kettare och allehanda anfechtning", och så har han i sin stora nåd och godhet, utan all vår förtjänst och trots våra synder, vår misströstan och otro, gjort intill denna dag. Så är det Gud, som från predikostolen i denna stund låter sin förkunnelse utgå, att

- I. Herrens härlighet är den närvarande härligheten,
- II. Herrens härlighet är försoningsoffret härlighet,
- III. Herrens härlighet är den tillbedjansvärda härligheten.

I. Herrens härlighet är den närvarande härligheten.

I själva det profetiska tilltalet: "Över dig uppgår Herren och hans härlighet uppenbaras över dig" ligger klart uttalat förkunnelsen om en närvarande härlighet, och om en ankomst på jorden, om en gripbar, påtaglig, konkret närvaro. Det är just vad aposteln menar med orden: "Du behöver icke fråga i ditt hjärta: 'Vem vill fara upp till himmelen (nämligen för att hämta Kristus ned)?'" (Rom. 10:6) Den härlighet, som vi möter, är nådemedlens härlighet, där Kristus kommer till oss i Ordet och sakramenten, där han genom biktfadern frågar: "Tror du, att min förlåtelse är Guds förlåtelse?", där han lägger sin heliga lekamen och sitt dyra blod i vår mun vid altarringen.

II. Herrens härlighet är försoningsoffrets härlighet.

När de vise männen tar steget in i det ringa huset, över vilket Gud låtit eldstoden stanna, gör de detta, därför att de i österns synagogor blivit undervisade om Herrens sanna härlighet: "ett skott skall skjuta upp ur Isais avhuggna stam" (Jes. 11:1), "han sköt upp såsom en ringa telning inför honom, såsom ett rotskott

ur förtorkad jord". (Jes. 53:2) De ryggade inte tillbaka, ty de trodde på den gudomliga utblottelsen, på Sonens antagande av vår syndaskuld, på att "näpsten var lagd på honom för att vi skulle få frid". (Jes. 53:5) De knäföll inför det obefläckade, fullkomliga, högheliga offerlammet, inför honom. Som borttager deras, våra, världens synder.

III. Herrens härlighet är den tillbedjansvärda härligheten.

Där den närvarande härligheten sålunda förkunnats, och trots såsom försoningsoffrets härlighet, som den syndaförlåtande, rättfärdiggörande och allt övertäckande härligheten, kallar denna härlighet på trons svar, på trons glädje, på trons tillbedjan. Den kristna kyrkans svar på Guds närvaro måste så bli: "Då föllo de ned och gävo det sin hyllning", ja, "Då tillbådo de honom". (Luk. 24:52) Gud tar ju vårt hjärta i sina händer, och vi försätts utanför oss själva i tillbedjans hänryckning och måste be den gamla bönen inför sakramentet: "I stoftet böjd jag tillber dig, du dolde Gud, Ty här du bor förvisst i brödsgestaltens skrud. Helt i ditt våld mitt hjärta nu vill giva sig, Ty intet annat finns för den, som funnit dig."

Amen.